

PJ-PERUSKURSSIN JOHTAMISHARJOITUKSEN OHJAAJAN OPAS

Hei Ohjaaja!

Mahtava juttu, että olet ottanut vastaan tärkeän pestin ja lähtenyt ohjaamaan tulevaa partiojohtajaa hänen johtamisharjoituksessaan. Toivottavasti sinulla on antaa tarpeeksi aikaa niin kurssilaiselle, kuin itsellesikin tämän projektin aikana. Alle on koottu keskeisiä tietoja ja ohjeita helpottamaan toimimistasi ohjaajan pestissä.

JOHTAMISTEHTÄVÄN MÄÄRITTELY

PJ-kurssilla tehtävä johtamistehtävä tehdään mahdollisuuksien mukaan kurssiosien välissä. Mikäli tämä ei ole mahdollista tehdään harjoitus kurssin kontaktiosien jälkeen. Painavista syistä on mahdollista pyytää lupa tehdä harjoitus jo etukäteen, mutta tämä tulee sopia ennen johtamistehtävän aloittamista pj-kurssin johtajan kanssa. Johtamisharjoitteluun kuuluu tapahtuman suunnittelu, toteutus ja arviointi lippukunnassa sekä palautekeskustelu ohjaajan kanssa. Johtamistehtävän tulee olla lippukunnan tukema ja PJ-kurssilaiselle tulee nimetä ohjaaja jo siinä vaiheessa, kun kurssilainen ilmoittautuu kurssille ja johtamistehtävän aihe päätetään.

Johtamistehtävän tavoitteena on, että kurssilainen

- › toimii vastuullisena johtajana lippukunnan tyypillisessä tapahtumassa.
- › johtaa tapahtumantavoitteiden asettamista, suunnittelua, toteutusta ja arviointia.
- › arvioi itseään johtajana ja tapahtuman tavoitteiden toteutumista ohjaajan kanssa.

Johtamistehtävää valittaessa on tärkeää muistaa, että tehtävä **on haluttava, juuri sopivan kokoinen ja haastava kurssilaiselle ja lippukunnalle**. Tapahtuman suuruus ei välttämättä ole suoraan verrannollinen sen järjestämisen haastavuuteen. Joskus aivan pienen, ensimmäistä kertaa lippukunnassa järjestettävän tapahtuman organisointi voi olla paljon haasteellisempi tehtävä kuin vuosittaisen lippukunnan syysleirin suunnittelu. Johtamistehtävä ei siis saa olla ns. läpihuutojuttu eikä tuskaisen vaikea.

Johtamistehtävää valitessa on tärkeää ottaa huomioon nuoren johtajan **aiemman johtamiskokemuksen määrä**. Johtamistehtävän avulla kurssilainen harjoittelee **ihmisten, asioiden ja oman itsen johtamista**. Kurssilaiselle annetaan siis tilaisuus harjoitella sitä, miten johtaa ja organisoida kokonainen tapahtuma alkusuunnittelusta loppupalautteeseen.

OHJAAJAN JA OHJATTAVAN TEHTÄVÄÄN SITOUTUMISTA EDISTÄVÄT TEKIJÄT

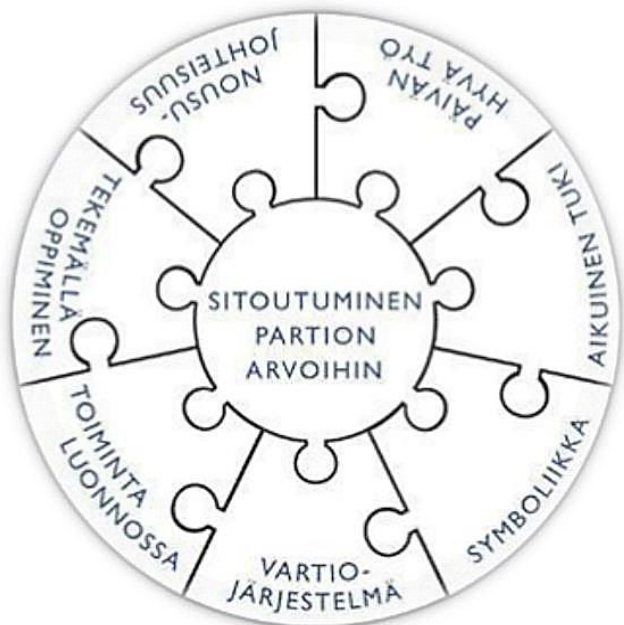
- › tehtävällä on selkeät tavoitteet
 - helpottaa ohjaajan työtä
- › ohjaajan omakohtainen kiinnostus ja innostus asiaan
 - ohjaaja on aidosti kiinnostunut, ei vain johtajiston lyhimmän tikun vetäjä
- › sopivan kokoiset haasteet molemmille
 - johtamistehtävässä saa olla haastetta myös ohjaajalle
- › osallistaminen tapahtuman päätöksentekoon alusta lähtien
 - ohjaaja ja PJ-kurssilainen mukaan päätöksentekoon: mitä, milloin, kenelle
- › henkilökohtainen viestintä kunnossa
 - ohjaajan ja PJ-kurssilaisen sekä muun lippukunnan välillä
- › luottamuksen osoittaminen ohjattavalle
 - ohjaaja ja lippukunta luottavat PJ-kurssilaiseen ja tämän kykyyn suorittaa tehtävän organisointi alusta loppuun
- › lippukunnan ja PJ-kurssilaisen odotusten vastaavuus
 - PJ-kurssilainen tietää mitä lippukunta häneltä ja tehtävältä odottaa
- › tehtävän tärkeyden osoittaminen
 - PJ-kurssilaiselle tulee tunne, että hän tekee lippukunnassa tärkeää, lippukunnan arvostamaa, tehtävää
- › riittävän tiedotuksen varmistaminen
 - PJ-kurssilainen - ohjaaja - johtajisto - kohderyhmä - muu lippukunta

OHJAAMINEN PARTIOMENETELMÄN KAUTTA

Partiomenetelmä on partiotoiminnassa käytettävien kasvatukseen keinojen muodostama kokonaisuus ja mukana kaikessa partiotoiminnassa. Johtamistehtävän suunnittelussa on hyvä huomioida partiomenetelmän osa-alueet. Ei ole kuitenkaan itsetarkoitus, että johtamistehtävään väkisin keksitään jotain kaikista osa-alueista.

Johtamistehtävää suunniteltaessa voidaan miettiä lippukunnan perinteitä ja tapoja kouluttaa. Otetaanko partiomenetelmän kaikki osat huomioon perinteisesti lippukunnan eri tilaisuuksissa? Ohjaajan on hyvä varmistaa, että PJ-kurssilainen ymmärtää partiomenetelmän idean ja tunnistaa, miten sitä käytetään lippukunnan toiminnassa laajemmassa mittakaavassa.

Johtamistehtävän valmistuttua on hyvä käydä keskustelu siitä, miten partiomenetelmää siinä hyödynnettiin ja oliko toteutus toimiva.

OHJAAJAN ROOLI

PJ-kurssiaan suorittavalla nuorella johtajalla voi olla jo monenlaista johtajakokemusta iästä huolimatta. Johtamistehtävä on kuitenkin taas uusi haaste nuorelle johtajalle ja etenkin aikuisten johtaminen voi jännittää.

Iältään kokeneempi johtaja saattaa taas omata jo paljonkin johtamiskokemusta esimerkiksi työelämästä. Hänelle kuitenkin vapaaehtoisten johtaminen ja ylipäänsä partiotapahtumien johtaminen ja perinteet voivat olla vieraita.

He tarvitsevat **ohjausta ja neuvontaa** sekä välillä varmasti myös **keskustelukumppania**. Sitä varten olet Sinä, johtamistehtävän ohjaaja. Ohjaajan tärkein tehtävä on **herättää kurssilaisessa ajatuksia ja pohdintaa** hänen omasta johtajuudestaan ja siitä, miten sitä voisi kehittää.

Toisen tehtävän ohjaaminen on välillä vaikeaa. Ajatusten herättämisen ja ohjailun sijaan joskus voisi olla paljon helpompaa neuvoa kurssilaista tekemään niin tai näin. Mitä hän silloin oppisi johtamistehtävästään? Täytyy muistaa, että Sinä ohjaajana olet olemassa kurssilaista varten.

Ohjaajana **et tee johtamistehtävää kurssilaisen puolesta**, mutta jo matkan varrella voit antaa **palautetta ja neuvoja**, jos tehtävän onnistunut suorittaminen sitä mielestäsi edellyttää. Muistathan, että palaute voi ja saa olla positiivista.

On tärkeää, että viimeistään projektin päättymisen jälkeen annat ohjattavallesi palautetta sekä niistä asioista joissa hän on onnistunut, että niistä, joissa hän on epäonnistunut. Käytännön asioiden sijaan koita keskittää huomiosi johtajuuteen ja ohjattavasi toimimiseen johtajana. Antamasi palaute auttaa häntä kehittymään johtajana eteenpäin.

OHJAAJAN TEHTÄVÄT

- › Osallistuu johtamistehtävään suunnitteluun alusta alkaen.
- › Antaa kehittävää palautetta suunnittelun kuluessa.
- › Auttaa löytämään vastaukset mahdollisiin ongelmiin ja neuvoa tarvittaessa.
- › Osallistuu itse johtamistehtävätapahtumaan.
- › Toimii johtamistehtävälaisuudessa kuten muutkin johtajat.
- › Neuvoa ja tukee kurssilaista johtamistehtävätapahtumassa.
- › Käy tilaisuuden jälkeen yhdessä kurssilaisen kanssa tapahtuman läpi.
- › Antaa kirjallisen palautteen kurssilaiselle itselleen tiedoksi ja toimitettavaksi PJ-kurssin johtajalle.

OHJAAJAN LAUSUNTO

Johtamistehtävän toteutumisen jälkeen ohjaaja kirjoittaa tehtävästä lausunnon. Ohjaajan lausunto on ensisijaisesti kirjallista palautetta johtamistehtävän suorittajalle. Toissijaisesti raportti antaa kummikouluttajalle ja kurssinjohtajalle arvion kurssilaisen onnistumisesta johtajana kokeneemman johtajan näkökulmasta.

Ohjaajan lausunnon tulee sisältää:

- › kuvaus ohjaajan ja ohjattavan välisestä yhteydenpidosta (tapaamisten määrä, yhteydenpitotavat, ...)
- › arvio keskinäisestä yhteistyöstä ja sen onnistumisesta
- › arvio tehtävän tavoitteiden toteutumisesta
- › palaute suorittajalle
- › arvio ohjattavan suoriutumisesta johtajana tehtävässä ja kehittymisestä partiujohtajaksi
- › kiitokset ja kehittämiskohteet

OHJAAJAN TUKEA

Kuten muissakin pesteissäsi, olet myös tässä oikeutettu tukeen. Tässä pestissä sinua tukevat:

- › Ohjattavan PJ-kurssin johtaja
- › Ohjattavan PJ-kurssin kouluttajat
- › Hämeen partiopiirin koulutusryhmä
- › Oman lippukuntasi ohjelmajohtaja, pestijohtaja sekä aiemmin ohjausta tehneet johtajat

MUISTA NÄMÄ!

- › Tehtäväsi on kysellä ja herättää ajatuksia, ei kertoa miten tehdään.
- › Tarjoa riittävästi aikaasi ohjattavalle.
- › Anna kehittävää ja positiivista palautetta matkan varrella, aina kun sitä tarvitaan.
- › Ohjaaminen on myös itsellesi mahdollisuus uuden oppimiseen.
- › Vastuu päätöksistä on kurssilaisella. Tarjoa niille aikuinen tuki.
- › Muista että kirjallinen palaute on tärkeä osa ohjaamista ja se vaaditaan myös kurssilaisen työn hyväksyntään.

JOHTAMISTEHTÄVÄOHJAAJAN LAUSUNTOMALLI

Ohjaajan lausunto Leo Lynxin johtamistehtävästä

Leon johtamistehtävänä oli järjestää lippukunnan kaikkien laumojen yhteinen sudariretki. Leo on aktiivinen akela. Hän on laumansa kanssa osallistunut erilaisiin sudenpennuille tarkoitettuihin tapahtumiin, mutta ei ole aiemmin ollut tapahtuman vastaavana johtajana, vaikka onkin ottanut hoitaakseen erilaisia osa-alueita lähinnä ohjelmapuolelta. Retki oli yli yön tapahtuma, jossa majoituttiin lippukunnan kämpän maastossa pj-teltoissa. Syyskelit, telttamajoitus sekä runsas osallistujamäärä (45 sudenpentua) toivat sopivasti lisää haastetta johtamiseen.

Tapasimme Leon kanssa ensimmäisen kerran retken suunnittelukokouksessa. Kokouksen päätyttyä jäimme juttelemaan edessä olevasta PJ-kurssista ja johtamistehtävästä sekä mietimme retkelle konkreettisia tavoitteita. Osallistuin itsekin tapahtuman järjestelyihin vastuullani iltaohjelman suunnittelu. Koska olin yksi tapahtuman järjestämiseen osallistuvista johtajista, tapasimme Leon kanssa varsin usein tapahtuman alla retken suunnittelukokouksissa, joita oli kaikkiaan neljä. Lisäksi pidimme yhteyttä Whatsappilla, jos Leolla oli jotain kysyttävää. Retken jälkeen tapasimme vielä kasvokkain, jolloin kävimme johtamistehtävän pääpiirteittäin lävitse.

Leo aloitti suunnittelun hyvissä ajoin ja hänen innostuksensa tarttui suunnittelukokouksissa myös muihin johtajiin. Leolla oli paljon uusia ohjelmaideoita, joista käyttämättä jääneet toivottavasti joku kirjasi tulevien vuosien varalle. Käytännön järjestelyt olivat Leolla hyvässä hoidossa: tapahtumasta tiedotettiin hyvin niin johtajia kuin vanhempia, varaukset ja muonittajat hoituivat hyvissä ajoin ja viime tipan säätöä oli tavallista vähemmän.

Mielestäni Leo onnistui jakamaan hyvin vastuuta, kun pääsi alkukankeudestaan. Vanhempien johtajien johtaminen tuntui aluksi selvästi jännittävän suunnittelukokouksissa. Leo oli taipuvainen ottamaan tehtäviä enemmän itselleen kuin jakamaan niitä muille, ja joitain asioita taisi jäädä ensimmäisessä kokouksessa pöydällekin. Kokousten välillä Leo kuitenkin paikkasi tilanteen viestimällä retken johtajille ja tarjoamalla erilaisia tehtäviä. Näin lopullinen vastuunjako oli onnistunut ja varsin tasapuolinen.

Sudenpenturetken alussa Leo hieman yllättyi havaitessaan, että hänen odotettiin nyt ohjeistavan retkikansaa teltojen pystytykseen ja seuraavaan ohjelmaan valmistautumiseen. Sunnuntaina ohjeistukset sujuivat jo huomattavasti varmemmalla otteella. Uskonkin Leon saaneen onnistuneesta johtamistehtävästään paljon itseluottamusta tuleviin pesteihinsä partiojohtajana.

Sudenpentujen viikonlopun retki oli onnistunut. Ohjelma oli tasoltaan sudenpennuille sopivan haasteellista ja jännittävää, ja toteutus oli suurellekin osallistujamäärälle toimiva. Sudarit nauttivat silmin nähden ja johtajillakin tuntui olevan hauskaa. Lippukuntamme saa Leosta vastuuntuntoisen, motivoituneen ja kekseliään PJ:n, jolle voi jatkossa antaa huomattavasti isompiakin johtamisvastuita.

Partiovasemmalla
Outi Ohjaaja
Jäärän Jarrut